

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Olgăi Vorotilo cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-86/25
NR. PIGD 2-22183164-01-2r-05032025)*

Termenul de depunere apelului. Calcularea eronată a termenului de apel, începutul curgerii acestuia și expirării.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C.Valah,
Curtea de Apel Chișinău, jud. O. Cojocaru, A. Cașcaval, M. Anton,

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 decembrie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.21), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Vorotilo, solicitând încasarea datoriei conform contractului de credit nr.143-2019 din 26 iulie 2019 în mărime de 11 758,77 de lei și a taxei de stat în mărime de 352,76 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin încheierea din 19 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat prezenta cerere de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă.

3. Prin hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de B.C. „Moldindconbank” S.A. S-a încasat de la Olga Vorotilo în beneficiul B.C. „Moldindconbank” S.A. datoria la credit în mărime de 10 486, 89 de lei, dobânda contractuală în mărime de 233,02 lei și cheltuielile de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 321,59 de lei, în total suma de 11 041,50 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

4. La 22 mai 2023 și la 24 mai 2023, prin intermediul poștei electronice și terestre (f.d.29, 40), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

5. Prin încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel înaintată de B.C. „Moldindconbank” S.A. S-a remis B.C. „Moldindconbank” S.A. cererea de apel cu toate documentele anexate. S-a explicat B.C. „Moldindconbank” S.A. că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul

stabilit a aceluiși apelant cu cerere de apel împotriva aceleași hotărâri, cu același obiect și temeiuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 27 noiembrie 2024, B.C. „Moldindconbank” S.A. a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, restituirea cauzei în instanța de apel la etapa examinării apelului.

7. În susținerea recursului, recurentul a invocat că prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărârii la 20 aprilie 2023. Instanța de apel în încheierea contestată a stabilit că termenul de declarare a apelului a expirat la 20 mai 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 23 mai 2023 (prin intermediul poștei electronice) și respectiv la 24 mai 2023 (conform factorului poștal).

8. Recurentul a precizat că cererea de apel semnată electronic a fost expediată prin intermediul poștei electronice la 22 mai 2023, la adresa Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, jcc@justice.md, conform extrasului din poșta electronică.

9. Cu referire la prevederile art. 111 alin.(1), (3), art. 112 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, a considerat eronată constatarea instanței de apel că termenul de declarare a apelului a expirat la 20 mai 2023, or, potrivit prevederilor art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a hotărârii judecătorești, adică începând cu 21 aprilie 2023. Luându-se în considerare că ultima zi de contestare a hotărârii a fost zi nelucrătoare, și anume 21 mai 2023-zi de duminică, atunci termenul a expirat în următoarea zi lucrătoare, 22 mai 2023-zi de luni. Astfel, cererea de apel de apel a fost înaintată în termen, iar instanța de apel eronat și arbitrar a apreciat probele și circumstanțele respective, emițând o încheiere pripită și contradictorie. Concluzia instanței de apel este una pripită și nefondată, deoarece legislația procedurală, prin prisma art. 110-112 din Codul de procedură civilă, reglementează expres termenele de procedură, calcularea și expirarea acestora. Drept urmare, prin restituirea cererii de apel i-a fost limitat accesul liber la justiție.

10. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 05 martie 2025, conform scrisorii (f.d.66).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 362 din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

15. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

17. Art. 276⁴ din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

(3) Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.

(5) Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276³ fiind aplicabile corespunzător.”

18. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

19. Art. 112 din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul stabilit în săptămîni, luni sau o perioadă care cuprinde mai multe luni (ani, semestre, trimestre) expiră, în cazul prevăzut la art.111 alin.(3), în acea zi a ultimei săptămîni sau ultimei luni care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a survenit evenimentul sau momentul în timp respectiv, iar în cazul prevăzut la art.111 alin.(4), acesta expiră în acea zi a ultimei săptămîni sau ultimei luni care precedă ziua în care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a început să curgă termenul.

(2) Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

22. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, instanța ierarhic inferioară prin scrisoarea datată cu 24 februarie 2025 a expediat recurentului copia încheierii din 03 octombrie 2024 (f.d.54), însă recursul a fost declarat la 27 noiembrie 2024, anterior expedierii încheierii instanței de apel. Astfel, recursul este depus în termen.

24. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea

încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel, din motivele ce succed.

25. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 22 mai 2023 și la 24 mai 2023, prin intermediul poștei electronice și terestre (f.d.29, 40), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.30-31,35-36).

26. Prin încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel înaintată de B.C. „Moldindconbank” S.A. S-a remis B.C. „Moldindconbank” S.A. cererea de apel cu toate documentele anexate. S-a explicat B.C. „Moldindconbank” S.A. că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul stabilit a aceluiași apelant cu cerere de apel împotriva aceleași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile (f.d.50-53).

27. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu actul judecătoresc emis, motivat prin faptul că cererea de apel a fost depusă în interiorul termenului de atac, având în vedere expirarea acestuia în următoarea zi lucrătoare.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind pripită soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel prin prisma prevederilor art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, prin ce se impune casarea încheierii contestate, din motivele redată infra.

29. În context, instanța de recurs notează că prezenta cauză civilă a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă în conformitate cu art.276²-art.276⁴ din Codul de procedură civilă, fără prezența părților.

30. În această ordine de idei, instanța de recurs evidențiază că prin încheierea din 19 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat prezenta cerere de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă, fiind stabilită ședința pentru data de 20 aprilie 2023 (f.d.22). Copia încheierii enunțate împreună cu cererea de chemare în judecată și anexele a fost expediată pârâtei cu scrisoare recomandată, iar reclamantului doar copia încheierii, prin intermediul poștei electronice (f.d.24).

31. Iar la 20 aprilie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de B.C. „Moldindconbank” S.A și a încasat de la Olga Vorotilo în beneficiul B.C. „Moldindconbank” S.A. datoria la credit în mărime de 10 486, 89 de lei, dobânda contractuală în mărime de 233,02 lei și cheltuielile de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 321,59 de lei, în total suma de 11 041,50 de lei. În rest, a respins acțiunea ca neîntemeiată (f.d.27).

32. Prin scrisoarea datată cu 25 aprilie 2023, copia dispozitivului hotărârii judecătorești a fost expediat părților (f.d.28), iar la 26 aprilie 2023, în temeiul art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească a fost publicată pe pagina web a instanței judecătorești.

33. Instanța de recurs reiterează că la 22 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.29) și ulterior la 24 mai 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.40), B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, semnată electronic și respectiv olograf (f.d.30-31,35-36).

34. În virtutea art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 111 alin.(3) și art. 112 alin. (2), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care începe a curge din ziua imediat următoare pronunțării actului și dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

35. În această ordine de idei, instanța de recurs notează că dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 aprilie 2023, iar termenul de declarare a apelului a început a curge la 21 aprilie 2023 și a expirat la 22 mai 2023, zi lucrătoare, or, 21 mai 2023 era zi de duminică-nelucrătoare.

36. Chiar și în ipoteza în care instanța de apel a reținut că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțată la 20 aprilie 2023, iar termenul de apel a expirat la 20 mai 2023, s-a omis faptul că 20 mai 2023 era zi nelucrătoare (sâmbătă) și respectiv termenul a expirat la 22 mai 2023, următoarea zi lucrătoare. Or, anume la 22 mai 2023 a fost expediată inițial prin intermediul poștei electronice a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de apel nemotivată semnată electronic la aceeași dată, prin care s-a contestat hotărârea din 20 aprilie 2023.

37. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind eronată constatarea instanței de apel precum că depunerea apelului prin intermediul poștei electronice s-a realizat la 23 mai 2023, cu omiterea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în situația în care extrasul din poșta electronică denotă că data expedierii inițiale a apelului nemotivat este 22 mai 2023 (f.d.29), când și a fost semnată electronic cererea de apel (f.d.30-31).

38. Or, conform art. 40 alin. (1) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022, documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

39. La acest capitol, instanța de recurs reține ca fiind relevante alegațiile recurentului precum că apelul a fost declarat în interiorul termenului de 30

de zile stabilit de legiuitor, având în vedere prevederile art. 110 - 112 din Codul de procedură civilă care reglementează expres termenele de procedură, calcularea și expirarea acestora.

40. Subsecvent, prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate impun admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

41. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. b), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Casează încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Olgăi Vorotilo cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Centru, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat